

Jens Napâtök
Inatsisartunut ilaasortaq, Naleraq

**Ilulissani GUX-imut atuartunik sanaartortoqarnissaanut tunngasumik § 37
naapertorlugu apeqquaqassammik nr. 070/2025-imut akissut**

01-07-2025
Suliap normua: 2025 - 9824
All. nr. 25473425

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Jens Napâtök.

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqquutinnut qujanaq. Apeqquutigineqartut tullinnguuttuni akissuteqarfigissavakka. Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq ataani akissutit tunngaviummik paasissutissatut paasineqassammata, naalakkersuinikkut isummernerunatik imaluunniit maanna piffissami pingaarnersiutinertut inngimmata.

Apeqquut 1: Ilulissani GUX-imik atuarfimmik sanaartortoqassappat sanaartornissamut missingersuut qanoq annertutigissava sanaartornerup aallartissarnerani ilinniartunut inissianut 50-inut imaluunniit 100-nut sanaartortoqassappat?

Akissut: Naalakkersuisut nutaanik naatsorsuisimangillat. 2021-mit siusinnerusukkat naatsorsuineri aningaasartuutit 800 mio. kr.-it tikissinnaagaat tagginneqarput, ilinniartut inaat ilanngullugit. Nassuiaammi 2020-meersumit atuarfimmik 5000 m2-mik ilinniartunut 360-inut kiisalu ilinniartunut inissiamik 225-nik inissalimmik sanaartornissaq ataatsimut 800 mio. kr.-it missaannik akeqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Atuarfimmik minnermik ilinniartullu inaannik 50 – 100-nik inissalimmik sanaartornermi aningaasartuutit 300 mio. kr.-it missaanniissinnaasut naatsorsuutigineqarpoq, sanaartukkap angissusaa ilusaalu apeqquutaalluni. Naatsorsuineq 2025-mi akinik aallaaveqarput Ilulissanilu qanittumi ilinniartut inaannik sanaartornermit ataatsimut aningaasartuutaasunit ilisimaneqartunit tunngaveqarluni. Eqqornerusumik nalilersuisoqassappat tigussaasumik pilersaarusiormik teknikkikkullu misissueqqissaarnermik suliaqarnikkut aatsaat takuneqarsinnaassammata oqaatigineqassaaq.

Apeqquut 2: Ilulissani eqqaanilu ilinniartut namminneq angerlarsimaffiminni ilinniarnep nalaani najugaqarsinnaagunik qanoq ilinniartunut inissaqartitsinermit GUX-imilu illuutit nalimmassarneqarneranni qanoq sanaartornermut tamarmut aningaasartuutitut sunniuteqassappat?

Akissut: Ilinniartut inaannik pisariaqartitsinnginnerulerneq sanaartukkanut aningaasartuutit millisaataasinnaavoq. Ilinniartunik 210-nik tigusinikkut ilinniartullu inaannik 130-nik pisariaqartitsineri ilinniartut inaannut aningaasartuutit 270 mio. kr.-it missaanniinnissaat naatsorsuutigineqarpoq, ilinniartut inaannik ataatsimik 2 mio. kr.-it

missaannik akit tunngavigalugit. Aki aallaavigineqartoq tassaavoq Ilulissani ilinniartunut nalinginnaasunik inissialiorneq Immikkoortoq 2, Aningaasat naliliussat tamarmik missiliutaannaapput sanaartornissavimmullu missiliummut taarsiunneqarsinnaanatik. Paasissutissat kingulliit ilanngullugit nutarterissagaanni sanaartornermut tassunga pilersarusiamik taamatullu immikkut ilisimasalinnik naliliisoqarsimanissaa pisariaqarpoq.

Apeqquut 3: *Pilersitsiniarneq killiffikkaartumik ingerlatissallugu periarfissaqarnerluni, siullermik atuarfimmik sanaartorneq ilinniartunullu inissiat ikinnerusut, kingusinnerusukkullu ilinniartunut inissianik sanaartorneq ingerlaavartumik ingerlanneqarluni imaluunniit nalilersueqqittarluni piumaneqarnera aallaavigalugu?*

Akissut: Aap, immikkoortukkuutaartumik sanaartortoqarnissaa periarfissaavoq.

Apeqquut 4: *Nalimmassaanissamut imaluunniit siuliani naliliisimanerup isumaliutigeqqinnissaanut Naalakkersuisut pilersaaruteqarnerlutik aningaasartuutit allanngorsimasut naatsorsuutigisaminngaanniit eqqarsaatigalugit, inuttussuttip ineriartornera kiisalu Ilulissani illussaqaarniarnermut pissutsit aallaavigalugit?*

Akissut: Naalakkersuisut suliaq siusinnerusukkat allaaserineqartoq maanna nalilersoqqippaat, avannaanilu inuussutissarsiutinik ilinniarfimmik ilinniarnertuunngorniarnimmillu ataatsimoorussamik pilersitsisoqarsinnaaneramik misissuillutik.

Apeqquut 5: *Aallaqqaataaniit siunnersuummiit allatut iliortoqarsinnaanerluni akikinnerulersitsilluni arlaannik? Tamaanngippat ullumimut akit atortut kingulliit malillugit imaluunniit siunissami qaninnerusumi qanoq annertutigissappat?*

Akissut: Akikinnerusumik aaqqiissutininik nassaartoqarsinnaavoq, tassaasinnaapput ilinniartut inaannik ikilisaanerit imaluunniit illunik pioreersunik siunertamut atuinnik. Ilinniartunut inissiat ilinniartunut 130-nut ullumikkut 270 mio. kr.-it missaannik akeqarnissaat nalilerneqartarpoq, tassunga ilanngullugu apeqquummut 2-mut akissut takuuk. Naalakkersuisut Avannaata Kommunia attaveqaqatigilereerpaat periarfissaasinaasut kissaatillu pillugit. Kommunili sulii attaveqaqatigineqartariaqarpoq pisariaqartitaq periarfissallu qulaajarniarlugit.

Apeqquut 6: *Nunatta Avannaani ilinniakkanut neqeroorutininik qaffassaaniaraanni imaluunniit allanik ilinniarfinnik pilersitsiniaraanni, soorlu aalisarnermut ilinniarfik GUX-ip atuarfianut ataqatigiissinneqarsinnaappat?*

Akissut: Sanaartukkami ataatsimi ilinniarfinnit assigiinngitsunit inigineqarnissaa periarfissaavoq soorlu nalunnginneqartut KT-miit taamaattumillu maanna Naalakkersuisut isumaliutigisaanni ilaareerput. Siunnersuummillu aamma takkuttoqarsimalerpat saqqumiumaarlutik.

Apeqquut 7: *Naalakkersuisut allanik periarfissaqarpat imaluunniit siunnersuutissaqarpat?*

Akissut: Qulaani allanneqareersutut Ilulissani inuusuttunut ilinniarfimmik pilersitsisinnaanermik misissuinerit ingerlapput, tassungalu atatillugu suut piffimmi pisariaqartitanut tapersiinerunersut, isumaliutersuutinilu immikkoortukkuutaartumik pilersitsisinnaaneq ilaavoq.

Apeqquut 8: *Aningaasartuutissatut kingunerisassat suussappat uku assigiinngitsut pisinnaasut malillugit:*

- a) *Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:*
- b) *Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:*
- c) *Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:*

Akissut: Periarfissanut assigiinngitsunut pineqartunut pilersaarusiarnik peqanngimmat maannangaaq pisortanut namminersortunut innuttaasunullu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai naatsorsorneqarsinnaanngillat.

Pingaarnertulli naatsorsuutigineqarsinnaavoq:

- a) Pisortat sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuuteqassasut apeqquutaalluni suna periarfissaq toqqarnerlugu
- b) Namminersortut sanaartugassanik assartugassanillu sanaartornerup nalaani pissarsisinnaapput
- c) Innuttaasut najukkami pitsaannerusunik ilinniarnissamut periarfissaqalersinnaapput kiisalu nuunnissamut pisariaqartitsinerup annikillinera

Naggasiutigalugu oqaaseqaatit:

Naalakkersuisoqatigiinnissamik isumaqatigiissut "Ataatsimoorfigaarput Kalaallit Nunaat toqqissisimanartoq kiffaanngissusilik siuariartortorlu" inuusuttut ilinniarnissaannut ajornannginnerusumik aallartitsisinnaanernik patajaallisarneqarnissaannik inuussutissarsiornermillu ingerlataqartut pisariaqartitaannut naleqqussakkanik ilinniarfissanik pilersitsinissamut imaqarpoq.

Erseqqissarneqassaaq suliniut taama ittoq annertuumik misissueqqaarnernik, nutaanik misissueqqaarnernik, pilersaarusiornernik kiisalu teknikkikkut naatsorsuinernik pisariaqartitsimmat, naalakkersuinikkut piviusunngortitsinissamut isummertoqannginnerani.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nivi Olsen